herpy

GEKKOER

Morocco lizard-fingered gecko

Saurodactylus mauritanicus

Saurodactylus mauritanicus er en meget lille, jordlevende gekko fra det nordøstlige Marokko og det nordvestlige Algeriet. Kroppen måler kun omkring 3 cm fra snude til kloak, den er aktiv om dagen og i skumringen, og hunnen lægger ét æg ad gangen. Der findes næsten ingen viden om pasningen, så vejledningen bygger på klimaet i udbredelsesområdet.

Familie: Sphaerodactylidae Tidligere navn: *Gymnodactylus mauritanicus; Saurodactylus desertorum* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**3 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag og skumring**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Halvørken og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**40 × 30 × 30 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-28 °C**
Hotspot	**30-32 °C**
Temperatur, nat	**12-18 °C**
Luftfugtighed	**40-60 %**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter og små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1 æg**
Inkubation	**60-90 dage** ved 24-28 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES-listerne eller i bilagene til EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen særlige tilladelser ved køb og salg. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Saurodactylus mauritanicus er en meget lille gekko i familien Sphaerodactylidae og typeart for slægten *Saurodactylus*. Den måler højst omkring 34 mm fra snude til kloak. Slægtsnavnet er dannet af græsk sauros (øgle) og daktylos (finger), og artsnavnet henviser til Mauretanien, det gamle navn for Nordvestafrika.

Arten blev beskrevet i 1836 under navnet *Gymnodactylus mauritanicus* med Algier som typelokalitet. *Saurodactylus brosseti* fra det vestlige Marokko blev i 1957 beskrevet som underart af den, men regnes i dag som en selvstændig art. Bestandene i det vestlige og sydlige Marokko hører til *Saurodactylus brosseti*-komplekset, så ældre angivelser af *S. mauritanicus* derfra gælder andre arter.

Kønsforskelle er ikke dokumenteret. Der findes næsten ingen viden om artens liv i fangenskab, og levetiden i boksen (5-10 år) er et skøn for en lille gekko.

Udbredelse og levested

Saurodactylus mauritanicus lever i det nordøstlige Marokko og det nordvestlige Algeriet og desuden i de spanske områder Melilla, Chafarinas-øerne og på øen Alborán. Den findes fra kysten op til omkring 1.200 m over havet.

Vestsahara nævnes stadig i nogle oversigter, men bestandene dér hører til *Saurodactylus brosseti*-komplekset. Arten vurderes på IUCN's globale rødliste som ikke truet; i Algeriet er bestanden i tilbagegang.

> **Oprindelig udbredelse:** Marokko og Algeriet.

LEVESTED

Saurodactylus mauritanicus lever i middelhavsklima i skov, klippeterræn, på dyrket land og græsningsarealer. Den lever på jorden og er aktiv om dagen og i skumringen.

Somrene er varme og tørre, og vintrene er milde og fugtigere. Temperaturer og luftfugtighed på levestederne er ikke dokumenteret, så tallene i boksen bygger på klimaet.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Der findes næsten ingen viden om pasningen af *Saurodactylus mauritanicus*. Klimaet i udbredelsesområdet er middelhavsagtigt med varme, tørre somre og milde, fugtigere vintre, og arten er en meget lille, jordlevende gekko. *Euleptes europaea* er en anden lille gekko i samme familie og lever i et lignende middelhavsklima.

Et par kan holdes i et terrarie på 40 × 30 × 30 cm. Bundarealet betyder mere end højden. Brug en bund af sand blandet med leret jord i et lag på 4-5 cm, og læg flade sten, korkbark og tørt løv som skjul i både den varme og den kølige ende. Stenene skal stå direkte på terrariets bund, ikke oven på sandet, så de ikke kan skride ned over dyret. Alle sprækker og åbninger skal lukkes, for dyret er meget lille.

TEMPERATUR

Om dagen holdes bunden på 22-28 °C med et lille varmested på 30-32 °C under en svag spotlampe styret af en termostat. Om natten falder temperaturen til 12-18 °C. Temperaturerne på levestederne er ikke dokumenteret; tallene passer til klimaet.

Om vinteren kan dagslængden og temperaturen sænkes nogle grader i et par måneder, så årsrytmen ligner middelhavsklimaets milde vintre. En egentlig vinterhvile er ikke dokumenteret for arten. Mål temperaturen med digitale termometre i både den varme og den kølige ende.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden på levestederne er ikke dokumenteret; 40-60 % passer til klimaet. Sprøjt terrariet let hver anden til tredje dag, så der sidder dråber på sten og blade, som dyret kan drikke, og lad det tørre op mellem sprøjtningerne. Giv et fugtigt skjul, fx en lille boks med fugtig kokosfiber, så dyret selv kan vælge. En vandskål er ikke nødvendig.

LYS OG UVB

Saurodactylus mauritanicus er aktiv om dagen og i skumringen. Et svagt UVB-rør i den ene ende af terrariet med rigelig skygge og skjul anbefales; Ferguson-zone 1 passer til en lille gekko, der mest færdes i skygge og skumring, men zonen er ikke målt for arten. Pudr desuden foderdyrene med kalk og D3-vitamin.

Hav lyset tændt omkring 12-13 timer om dagen om sommeren og 10 timer om vinteren, styret af et tænd-sluk-ur.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

I naturen lever arten af små leddyr. Foderdyrene skal være meget små, ikke større end dyrets hoved: springhaler, bananfluer, nyklækkede fårekyllinger og små bænkebidere.

Fodr hver anden dag med så meget, som dyret spiser på omkring fem minutter, og pudr foderdyrene let med kalk ved hver fodring og med vitaminer hver anden til tredje fodring. Sørg for en stabil forsyning af små foderdyr, før dyret anskaffes.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten jager som ventejæger: den sidder stille og slår til, når et lille insekt kommer forbi. Adfærden i fangenskab er ikke dokumenteret. Hold dyret enkeltvis eller et par i et rummeligt terrarie med mange skjul. To hanner skal ikke holdes sammen. Dyret er for lille og skrøbeligt til at blive håndteret og flyttes ved at lade det kravle ind i en lille beholder.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Alder ved kønsmodenhed og kønsforskelle er ikke dokumenteret for arten. Hos så små gekkoer er kønnet svært at se uden lup; kig efter hemipenisbulerne ved halens rod. Et par kan derfor ikke sammensættes sikkert.

PARRING

Parring og avl i fangenskab er ikke dokumenteret for arten. Et par i et rummeligt terrarie med mange skjul og en tydelig årstidsrytme, med kortere dage og lidt køligere temperaturer om vinteren, er et rimeligt udgangspunkt.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger ét æg ad gangen. Hvor mange æg hun lægger om året, er ikke dokumenteret. Giv hende et let fugtigt sted under en flad sten eller et stykke bark, og tjek jævnligt efter æg. Et æg tages forsigtigt ud, uden at det vendes.

INKUBATION

Inkubationen er ikke dokumenteret for arten. Boksens 60-90 dage ved 24-28 °C er et skøn ud fra andre små gekkoer. Læg ægget i en lille ventileret boks med let fugtig vermiculite, og vend det ikke.

OPDRÆT AF UNGER

Opdræt er ikke dokumenteret for arten. Ungerne er meget små og skal have springhaler og nyklækkede bananfluer hver dag, pudret med kalk, i en lille, tæt boks med samme indretning som de voksnes.

Sundhed og typiske fejl

Der er ikke dokumenteret sygdomme, der er særlige for *Saurodactylus mauritanicus*. Som hos andre meget små gekkoer er de typiske problemer:

- For lidt kalk og D3-vitamin, som kan give bløde knogler og rystelser.
- Ensidigt foder eller for store foderdyr.
- For tørt terrarie uden fugtigt skjul, som giver problemer med hudskifte, eller for vådt terrarie, som giver hudinfektioner.
- Sten og træstykker, der skrider, fordi de står oven på bundlaget.
- Slagsmål mellem hanner.

Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser eller virker sløvt.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.